

Beslutningsforslag nr. **B 64**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 19. januar 2018 af Kenneth Kristensen Berth (DF), Pia Adelsteen (DF), Mikkel Dencker (DF),
Claus Kvist Hansen (DF) og Jan Erik Messmann (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om et midlertidigt stop for studielån til udenlandske studerende

Forslagsstillerne pålægger regeringen at indføre et midlertidigt stop for tildeling af studielån til EU-/EØS-borgere og tredjelandborgere. Genoptagelse af tildeling af studielån til udenlandske studerende bør først ske, når den danske stat kan inddrive misligholdt studiegæld nemt og omkostnings-

effektivt i andre EU-/EØS-medlemslande. Det kan f.eks. ske enten gennem en løsning på EU-plan eller gennem en bilateral aftale mellem Danmark og hjemlandene om gældsinddrivelse af forfalden studiegæld.

Bemærkninger til forslaget

Studielån, der aldrig bliver tilbagebetalt af udenlandske studerende, er et voksende problem. Det skyldes et hul i EU-lovgivningen. Den danske stat er tvunget af EU-regler til at udbetale studielån til udenlandske studerende, men har utilstrækkelige muligheder for at inddrive forfalden studiegæld fra udenlandske studerende bosat i et andet medlemsland.

Formålet med beslutningsforslaget er at stoppe midlertidigt for udbetaling af studielån til udenlandske studerende, indtil der er fundet en løsning i EU-regi. Det er EU, der har forpligtet den danske stat til at stille en gratis uddannelse, SU og studielån til rådighed for EU-/EØS-borgere, og derfor bør EU også forpligtes til at sikre, at det er muligt for danske skattemyndigheder at inddrive forfalden studiegæld, også selv om den udenlandske studerende er rejst ud af Danmark igen.

EU-direktivet om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer (EU-direktiv 2010/24/EU af 16. marts 2010) omfatter skatter og afgifter, der opkræves af en medlemsstat, og restitutioner og interventioner finansieret af europæiske landbrugsfonde og kan således ikke anvendes til inddrivelse af forfalden studiegæld optaget af udenlandske studerende, der bor i udlandet (2010/24/EU af 16. marts 2010, artikel 2, og 2016-17, Europaudvalget, alm. del, svar på spørgsmål 208).

Det er uklart, hvorvidt det er muligt at inddrive forfalden studiegæld på baggrund af Bruxelles I-forordningen (EU-forordning 1215/2012 af 12. december 2012), der vedrører EU-retternes kompetence i forhold til inddrivelse af civil- og handelsretlige fordringer. Selv hvis det var muligt at inddrive forfalden studiegæld via Bruxelles I-forordningen, er det ikke en farbar vej til at inddrive forfalden studiegæld, da det ifølge skatteministeren er en langvarig og omkostningstung proces først at skulle føre en retssag i Danmark for hvert enkelt krav på tilbagebetaling af SU-lån og derefter søge dommen fuldbyrdet i låntagerens bopælsland (2016-17, Uddannelses- og Forskningsudvalget, alm. del, svar på spørgsmål 32).

Problemet med manglende inddrivelse af forfalden studiegæld har været støt stigende over en årrække og er steget efter EU-Domstolens afgørelse den 21. februar 2013 (C-46/12, L. N.). Med EU-Domstolens afgørelse blev der nemlig åbnet op for, at studerende, der kan betegnes som vandrende arbejdstagere, har ret til SU, hvis blot de har arbejdet ganske få måneder i Danmark, inden de begyndte deres studie.

Som følge af EU-Domstolens afgørelse i sag C-46/12, L. N. af 21. februar 2013 er antallet af rumænske studerende, der har ret til SU efter reglerne om vandrende arbejdstagere, steget fra 33 studerende i 2011 til 1.313 studerende i 2015 (»Analyse: Fire ud af ti udenlandske SU-modtagere fra EU/EØS forlader Danmark efter studierne«, Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside, den 6. november 2016). Ser man på hele gruppen af EU-/EØS-borgere, der er

ligestillet efter reglerne for EU-arbejdstagere under uddannelse, udgjorde denne gruppe 441 personer i 2012. I dag er der 9.664 personer, der får SU efter reglerne om vandrende arbejdstagere (»Status for udviklingen i antallet af EU-borgere med SU – 2017«, Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside, senest opdateret den 18. maj 2017, tabel 2).

For den samlede gruppe EU-/EØS-borgere, dvs. både unionsborgere, familiesammenførte og vandrende arbejdstagere, modtog 20.322 EU-/EØS-borgere SU i 2016, og 10.200 EU-/EØS-borgere havde i samme år optaget studielån (2016-17, Europaudvalget, alm. del, svar på spørgsmål 197, og »Status for udviklingen i antallet af EU-borgere med SU – 2017«, Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside, senest opdateret den 18. maj 2017, tabel 2).

Den samlede misligholdte studiegæld for EU-/EØS-borgere var ultimo 2016 på 123,4 mio. kr. for 1.700 skyldnere med en gennemsnitlig studiegæld på 72.585 kr. (2017-18, Uddannelses- og Forskningsudvalget, alm. del, svar på spørgsmål 8).

Stigningen i antallet af EU-/EØS-borgere med ret til SU og dermed ret til studielån betyder, at problemet med misligholdt studiegæld fortsætter og forøges. Dette skyldes ikke kun den voldsomme stigning i antallet af vandrende arbejdstagere med ret til studiestøtte, men også at der er adgang til at optage høje studielån, fordi leveomkostningerne er høje i Danmark.

Den enkelte studerende har som udgangspunkt ret til 70 måneders SU (svarende til 421.050 kr. før skat for udeboende over 20 år). Retten til SU giver samtidig den studerende ret til også at optage SU-lån (3.078 kr. pr. måned) i op til 5 år med mulighed for yderligere 12 måneders slutlån (7.940 kr. pr. måned). Danske såvel som udenlandske studerende har ud over SU således også mulighed for at optage studielån på helt op til 279.960 kr. (60 mdr. *3.078 kr. + 12 mdr. *7.940 kr.) (2016-17, Europaudvalget, alm. del, svar på spørgsmål 198).

Det betyder, at EU-/EØS-borgere har adgang til at låne betydelige beløb, og dermed er studielån et højrisikoområde, hvor udgifter til misligholdt studiegæld i løbet af en ganske kort årrække kan komme ud af kontrol. Fortsætter udgifterne til SU og studielån med at stige, vil det i sidste ende betyde, at muligheden for at optage studielån enten reduceres eller bortfalder til skade for danske studerende.

Dansk Folkeparti mener, at problemet med manglende inddrivelse af misligholdt studiegæld ikke kun er et økonomisk problem. Det er også en national inddrivelseskandale. Problemet skyldes EU-lovgivning, men det er i sidste ende SKAT, der har ansvaret for at inddrive misligholdt studiegæld.

Det er altid vigtigt, at Folketinget handler proaktivt, når Folketinget bliver opmærksom på huller i skattesystemet,

men særlig vigtigt er det, at Folketinget udviser handlekraft i en tid, hvor danskernes tillid til skattesystemet skal genopbygges helt fra bunden. Dette er særlig vigtigt, når det drejer sig om situationer, hvor enkeltpersoner i gennemsnit skylder 72.585 kr. (2017-18, Uddannelses- og Forskningsudvalget, alm. del, svar på spørgsmål 8).

Ifølge Dansk Folkeparti er det ikke rimeligt, at den danske stat stiller en gratis uddannelse til rådighed med SU-støtte og studielån til udenlandske studerende, og at SKAT efterfølgende ikke kan inddrive studiegælden. Et studielån er hverken studiestøtte eller en social ydelse, men en tilbagebetalingspligtig ydelse.

Dansk Folkeparti mener, det er urimeligt, at danske studerende og udenlandske studerende bosat i Danmark tvinges til at betale deres studiegæld tilbage, fordi SKAT har mulighed for at inddrive gælden, mens udenlandske studerende kan flytte ud af landet og dermed løbe fra regningen. Det har

den konsekvens, at studerende, der forlader Danmark, de facto får omdannet deres studielån til studiestøtte, i samme øjeblik de rejser til udlandet. Det er en uholdbar retsstilling, som Dansk Folkeparti med dette beslutningsforslag ønsker skal stoppes, inden det igen kan gøres muligt for udenlandske studerende at optage studielån i Danmark.

Dansk Folkeparti har den principielle opfattelse, at når den danske stat har pligt til at udbetale studielån til udenlandske studerende, bør den danske stat også sikres nem og omkostningseffektiv adgang til at inddrive forfalden studiegæld. Derfor opfordrer Dansk Folkeparti regeringen til at stoppe midlertidigt for studielån til EU-/EØS-borgere, indtil der er fundet en løsning i EU-regi eller gennem bilaterale aftaler mellem Danmark og hjemlandene, der sikrer danske myndigheder mulighed for at inddrive forfalden studiegæld nemt og omkostningseffektivt.

Skriftlig fremsættelse

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et midlertidigt stop for studielån til udenlandske studerende.

(Beslutningsforslag nr. B 64)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.